

GOUVERNEMENT
DE LA POLYNÉSIE FRANÇAISE

'ĀPO'ORA'A FA'ATEREHAU PARAU FA'ATA'ARA'A

Mahana toru 11 nō âtopa 2023

'Ua putuputu te 'Āpo'ora'a Fa'aterehau i teie mahana toru. Teie te mau pu'e parau tā na i ha'amana :

MFT -	2
• Uuiraa mana'o hui'a nō te taife Teitei 'a Porinetia	2
MEF -	2
• 'E tãmau noa te Fenua 'i tã na turu 'i te faatupuraa 'ohipa 'a te mau taiete rii na'ina'i	2
MEE -	3
• Tauturu moni nã te mau fare haapiiraa	3
• Faanahoraa 'e arata'iraa 'ohipa 'a te DGEE.....	3
MJP -	4
• Moni tauturu nã te mau tãatiraa tũ'aro	4
MGT -	4
• Faatureraa nō te mau tereraa poti 'i te hoeraa <i>Hawaiki Nui Va'a</i>	4

GOUVERNEMENT
DE LA POLYNÉSIE FRANÇAISE

- MFT -

Uiuiraa mana'o hui'a nô te taipe Teitei 'a Porinetia

Te maita'i 'o te horo'araa 'ohipa : hô'ê ia arata'iraa 'ohipa faufaa rahi 'a te hau

Te 'âmuiraa 'Ohipa 'a te Hau, titauhia 'ia tu'ati tâmau 'e te nuuraa 'o te totaiete, tô na mau hinaaro 'o te nuuraa 'ihi-'ite. Nô te faaanaanatae 'i te reira 'âmuiraa 'e nô te tuu 'i te nunaa 'i rôpû 'i tô mâtou mau mana'ona'oraa, 'ua haamatahia te hô'ê arata'iraa faatâipe hâpa'ohia 'e te mau tino faatâipe 'i roto 'i te mau pû 'a te hau 'i Porinetia nei, te mau pû 'a te hau 'e te mau pû taietehia 'e te hau (EPA 'e EPIC).

Te rahuraa 'i te hô'ê tâipe porinetia 'e tû'ati 'i te area 'ohipa iho 'a te hau 'e 'i ni'a 'i te 'âanoraa 'o te fenua, 'o te tuuraa 'avae mâtâmua ia, i muri mai nô te tâpura ia 'i te 'ohipa 'a te Hau 'i roto 'i te haaamaita'iraa tâmau 'i tâ na mau piha 'ohipa, 'e te paari 'o tâ na mau faanahoraa, mâ te haafaufaa tâmau noa 'i te mau pû 'ohipa 'a te hau 'e tomo mai 'i roto 'i teie faanahoraa.

Te moihaa araaraa, 'e riro ato'a teie faatâiperaa 'ei haapâpûraa 'i te mata'i-hau 'e te ti'aturiraa. 'E 'âmui atu 'o ia nô te faatupu 'i te tarena 'a te Faatereraa nô teie pu'etau mana niuhia 'i ni'a 'i teie mau parau tuutuu « *FA'ATURA, FA'AORA, FA'ATUPU* ».

Hâpa'ohia 'e te Faatereraa 'o te Tau'i-haamaita'iraa 'e te mau Tauiraa 'a te Hau (DRMA), teie titaaraa mana'o, nô te tâato'araa ia 'o te huiraatira 'e te mau rima 'ohipa 'a te hau (rima 'ohipa, te mau 'oire, te mau mana faaoti, etv.).

'I muri a'e 'i te uiuiraa mana'o 'o tiunu ra, nô te faaineine 'i te faati'araa 'i teie tâipe, 'ua tae 'i te taima 'ia fâfâhia te mana'o huiraatira nô te faarava'i roa 'i tô na faatupuraa.

Te ô 'ôhie, te vitiviti, te patu 'âmui, te araaraa, te haamaita'i tâmau, te 'aravihi, 'a tuu mai tô 'outou mana'o 'e tae roa 'i te 10 'o novema 2023 nô te haamaita'i 'i te 'ohiparaa 'a te hau nô te tâato'araa, 'a pâhono mai 'i te mau uiraa piahia 'i ni'a 'i te rêni reo farani-reo tahiti, 10 rii minuti noa.

- MEF -

'E tâmau noa te Fenua 'i tâ na turu 'i te faatupuraa 'ohipa 'a te mau taiete rii na'ina'i

'Ua fârii te 'Apooraahau 'e 6 aniraa tauturu nô te faturaa tauihaa 'a te mau taiete rii na'ina'i (AEPE) 'e te tauturu nô te tâtâ'i 'i te mau fare toa rii na'ina'i 'e te mau fare tâmâaraa (APCR).

'E mea nâ roto atu teie mau tauturu 'i te rave'a 'a te AEE-APCR, âmo 'âpitihihi nô te fatu mai 'i te materia faito teitei 'aore râ nô te faanahonahoraa fare 'ia maita'i atu te tereraa

'ohipa 'a teie mau taiete 'o tei ineine roa 'i te faatere 'i tâ râtou 'imiraa. Titauhia nô teie tapura 'ohipa 'e 53 957 707 toata, te tauturu 'a te Fenua 17 032 000 toata.

Nau taiete 'e 6 nei, nô te pae ia 'o te fare tâmâaraa 'o tei faaâu 'e tihepu 'e 22 taata rave 'ohipa CDD 'e CDI.

- MEE -

Tauturu moni nâ te mau fare haapiiraa

'E aniraa nâ te taumihau 'o te Haapiiraa, 'ua faataa te 'Aporaa hau **1 310 028** toata 'ei moni tauturu nô te faatupuraa 'ohipa 'a te mau fare haapiiraa. Te tuharaa 'o teie tauturu 'i raro nei :

Fare haapiiraa	'Ôpuaraa	Tauturu
Tuârua 'o Taiohae - Nuku Hiva	Tauturu nâ te EPEPF	373 028 F
Haapiiraa toro'a Mahina		937 000 F
TOTAL		1 310 028 F

Faanahoraa 'e arata'iraa 'ohipa 'a te DGEE

Nô te neheneheraa 'e faatere tâato'a 'i te mana 'i te pae 'o te haapiiraa, 'ua faati'a mai na 'o Porinetia farani 'i te hô'ê pû taa'ê, te Faatereraa Rahi 'o te Haapiiraa te (DGEE).

Mai te peu ê te tôro'a mau 'a te DGEE 'o te horo'araa 'ite 'e te haapiiraa, te tî'âau ato'a nei râ 'o ia 'i te pae 'o te utaraa tamarii, te moni pûtê 'aore râ te tauihaa fare haapiiraa 'a te hau.

Nô te reira, 'e nô te mâna'ona'o 'ia maita'i atu te pâhonoraa 'i te mau hinaaro a te feiâ tôto'a, 'ua faaoti te DGEE 'e faanaho faahou 'i te haapaariraa 'ohipa mai teie 'i raro nei :

- 'Iriti 'i te hô'ê ti'araa pâpa'i parau rahi ;
- 'Iriti 'i te hô'ê piha nô te mau tata'uraa mâtete 'a te hau ;
- Faanaho faahou 'i te pû tî'âau feiâ rave 'ohipa 'e tâ na mau rave'a 'ohipa (DRHM) ;
- 'Iriti hô'ê pû 'o te mau reo 'e ta'ere Mâ'ohi 'i roto 'i te 'âmaa hôro'araa 'ite 'e te haapiiraa (DAPE) ;
- 'Iriti hô'ê piha hi'opo'a 'i te tî'âauraa 'ohipa, tî'âau 'i te mau fifi tâamuhia 'i ni'a 'i te pâpa'i parau rahi ;
- 'Iriti hô'ê 'âmaa 'ohipa ture faataahia 'e piti piha 'ohipa : hô'ê nô te mau pe'ape'a 'e te faatîti'aifaroraa 'e hô'ê piha matutu 'e faaûtu'araa ;
- Nô te 'âmaa horo'a 'avei'a 'e te faafâriuraa (DOI), 'e ono piha tei itehia mai 'e 'o te mono 'i te mau piha 'e vai nei 'o te rave'a ia 'ia araaraa te taata 'i ni'a 'i te 'ohipa 'e rave rau 'a teie 'âmaa horo'a 'avei'a 'e te faarfâriuraa.

'I roto 'i te mau tauraa rahi, te toe nei â te tahi rii mau tauraa 'e ti'a 'ia ravehia.

- MJP -

Moni tauturu nâ te mau tâatiraa tû'aro

'E aniraa nâ te taumihau 'o te Tû'aro, 'o te U'i 'Âpî 'e te Arairaa 'i te peu tâivaîva, 'ua faataa te 'Apooraahau 'e **5 287 776** toata 'ei moni tauturu nô te faatupuraa 'ohipa 'a te mau tâatiraa tû'aro. Te tuharaa 'o teie tauturu 'i raro nei :

NO TE FAATUPURAA OHIPA		
Taatiraa tû'aro	'Ôpuaraa	Tauturu
Ihilani Vaa	Tauraa 'i tâ na mau vaa roto	2 170 000 F
Excelsior	Nô te fatu mai 'i te papa'i îto mahana	1 857 000 F
Pueu Nui Va'a	Nô te hoo mai 'i te hô'ê vaa tata'u	1 260 776 F
PUOHU		5 287 776 F

- MGT -

Faatureraa nô te mau tereraa poti 'i te hoeraa *Hawaiki Nui Va'a*

Te 30raa 'o te hoeraa *Hawaiki Nui Va'a* 'e tupu 'i te 1 'e te 4 'o novema 2023. 'E 3 mahana 'e hoehia 'e te mau pupu vaa, 130 kirometera mai Huahine, Raiatea, Tahaa 'e Popora.

Te mau faanahoraa 'âpî nô teie matahiti 'o te hoeraa ia 'a te mau Taure'a 'e te mau Vahine 'i rotopû 'ia Raiatea 'e Tahaa. Te tahi mau hoeraa faataahia nâ te mau huma ParaVaa 'e te mau pupu hoe 'a te mau taiete 'ohipa, pupu 'âmui, 'e te hoeraa 'a te mau pupu teina, 'e tupu 'i te mahana mâa 4 'o novema. Te tahi 'ohipa 'âpî nô te 30raa 'o te faanahoraa 'o te faatîti'aihemoraa Vaa Tâ'ie ia. 'E tata'u râtou 'i ni'a ato'a 'i te rêni 'e hoehia 'e te mau vaa 'i rotopû 'ia Raromata'i.

Nô te reira, 'ua faaoti te 'Apooraahau 'e faature 'i te mau tereraa poti nô te pâruuru ihoâ 'i te feiâ hoe 'e te feiâ 'âpee. Nâ teie faaotiraa mana 'e haapâpû 'i te tere-au-mâite 'o teie hoeraa.

'Ua faaâtu ato'a teie faaotiraa mana 'i te mau rave'a 'ôpaniraa taupoto noa 'i te tere 'o te mau pahî 'e te mau poti 'ê atu 'ia tâpiri 'i te mau vaa. 'E mana ato'a teie faatureraa nâ te hiti 'i te mau vaa tata'u 'e hoe nâ roto 'i te tairoto. 'E haapâpûhia atu te tai'o mahana 'e te vâhi 'e hoehia 'i ni'a 'i te mau 'api hôho'a 'o te piâhia 'i ni'a 'i te parau faaâra.

'I tua, te faahâmana'o faahouhia atu nei 'i te mau poti 'âpee, 'ia faatura 'i te atearaa 'o tô 'outou poti 'e te vaa, 'e 'ia auraro 'i te tere tano noa, 'e te faaâuraa mau 'o te tere 15 maira ia 'ia piri atu 'i te mau vaa.

'E 'âmui atu te 'âua muto'i farani nô te hi'opo'a 'i te aurarohia anei ra te mau faaueraa. Te mau arata'iraa 'ino 'o te riro ia 'i te faautu'ahia.

GOUVERNEMENT
DE LA POLYNÉSIE FRANÇAISE

Te ti'a'oro faahou nei te DPAM, tei te tapena poti te araraa 'i ni'a 'i te rahiraa taata 'o tâ na 'e uta. Te tahi, 'e mau poti fatu numera (PY) te 'âpee, 'ia rave 'i te materia pâruru faahepohia 'ia au 'i te faito poti 'e 'ia auraro 'i te 'ôti'a moana 'e terehia 'e te poti.

'E faufaa rahi te parau 'o te pârururaa 'i te taata hoe 'e te feiâ 'âpee : teie te tâato'araa te manuia 'o teie hoeraa vaa.

'Ua faature ato'ahia te mau vâhi tûtauraa poti 'i te mau taioto nô teie hoeraa *Hawaiki Nui Vaa*, te mau turamaraa ato'a, tei ni'a 'i te tahua 'itenati 'a te DPAM : www.service-public.pf/dpam.